

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 297/2014
10.12.2014. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача З.М. из И., поводом захтева ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Панчеву Р4 П. 10/14 од 12.11.2014. године, у седници одржаној 10.12.2014. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Панчеву Р4 П. 10/14 од 12.11.2014. године у ставу другом изреке.

Образложење

Решењем Вишег суда у Панчеву Р4 П. 10/14 од 12.11.2014. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен захтев предлагача за заштиту права на суђење у разумном року у предмету Основног суда у Панчеву П. бр. 1331/14, па је утврђено да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у том предмету и наложено је Основном суду у Панчеву да поступак оконча у року од 6 месеци од правоснажности решења. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев предлагача да му се досуди примерена накнада због повреде права на суђење у разумном року у износу од 78.000,00 динара који износ би исплатио из буџетских средстава Републике Србије, опредељених за рад судова.

Против наведеног решења предлагач је благовремено изјавио жалбу због погрешне примене материјалног права, из чије садржине произлази да је изјављена у односу на став други.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу члана 86 став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08 ... 101/13), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386., у вези члана 402. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14), на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82 ...

„Службени гласник РС“ број 46/95 ... 55/14), на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, па је нашао да је жалба предлагача неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд, као другостепени суд у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према разлозима побијане одлуке предлагач је поднео Вишем суду у Панчеву захтев за суђење у разумном року у парничном поступку Основног суда у Панчеву П. бр. 362/2014, као и у 12 извршних предмета, захтевајући да се утврди да му је повређено право на суђење у разумном року у тим предметима. Виши суд у Панчеву је донео решење Р4 П. 4/14 20.10.2014. године, којим је раздвојио поступак предлагача за заштиту права на суђење у разумном року у парничном предмету и у 12 извршних предмета. Предлагач је у захтеву тражио да се утврди да му је повређено право на суђење у разумном року, да се предмети окончају што пре и да му се досуди новчана накнада. У захтеву се, поред осталог, наводи да скоро 12 година рачунајући од момента настанка дуга, траје поступак који је започео као извршни, у којем још није решено то питање.

Поступајући по захтеву предлагача, у смислу члана 8а и 8б Закона о уређењу судова, Виши суд у Панчеву, као непосредно виши суд у односу на Основни суд у Панчеву, је извршио увид у списе предмета Основног суда у Панчеву П. 1331/14 и утврдио да је Јавно комунално предузеће "Грејање Панчево" поднело предлог за извршење 08.12.2005. године против извршног дужника З.М., овде предлагача, због дуга за пружене комуналне услуге за период од 01.04.2005. године до 30.09.2005. године у износу од 12.768,00 динара, забраном на зараду, пензију пописом, проценом и продајом покретних ствари дужника и преносом наплаћене тражбине у корист повериоца. Суд је донео решење о извршењу Ив. бр. 1595/05 22.02.2006. године и одмерио трошкове. Решење о извршењу уручено је извршном дужнику прибијањем на врата 01.12.2006. године. На записнику о попису и процени од 23.10.2009. године констатовано је да у стану нема никог и да је дужнику остављено обавештење да се појави у суду ради намирења дуга. Дана 18.04.2011. године судија је наложио да се предмет достави службеном лицу ради одређивања термина за уручење решења о извршењу извршном дужнику и процене покретних ствари, а након тога извршни поверилац је променио средства извршења и предложио извршење на непокретностима извршног дужника и то на 1/2 предметног стана. Суд је закључком од 28.11.2013. године обавестио извршног повериоца да извршни дужник више од 5 година не живи на поменутој адреси и тражио да се достави адреса дужника. Дана 05.12.2013. године сва писмена су уручена извршном дужнику, који је уложио приговор. Суд је донео решење 23.06.2014. године којим је усвојио приговор извршног дужника, ставио ван снаге решење о извршењу у делу у коме је одређено извршење и предмет је преведен у парницу и добио је број П. 1331/14. Рочиште за главну расправу је заказано за 29.10.2014. године, на које рочиште тужени није приступио, јер је претходно својим поднесцима од 17.10.2014. године и 24.10.2014. године тражио спајање парница по овој тужби и тужби заведеној под бројем П. 190/14, истакао приговор застарелости и доставио одлуку извршног повериоца којим је одбијена његова молба да дуг плати у ратама и то само 30% укупног дуговања. На том

рочишту суд је одлучио да списе предмета достави судији који поступа у предмету П. бр. 190/14, па је рочиште одложено на неодређено време. До времена разматрања поднетог предлога парнични поступак није окончан. Како је суд пропустом да изврши достављање предлога и решења о извршењу, у складу са Законом о извршењу ("Сл. гласник РС" бр. 125/2004), важећим у моменту подношења предлога за извршење, а потом је и неодлучивањем по приговору извршног дужника у законском року искључиво допринео трајању тог поступка; то је суд у побијаном решењу закључио да је дошло до повреде права на суђење у разумном року и наложио првостепеном суду убрзање поступка, да о истом одлучи у року од 6 месеци од правоснажности ове одлуке. Одбио је захтев предлагача за досуђивање тражене накнаде због утврђене повреде права.

Предлагачу не припада примерена накнада на име повреде права на суђење у разумном року, јер је и извршни дужник – тужени у конкретним поступцима допринео својим поступцима њиховом дугом трајању. Он је био корисник услуга ЈКП "Грејање Панчево", па је по члану 139 раније важећег ЗПП-а био у обавези да пријави промену адресе, код чињенице да суд није могао у периоду од 2005. до 2013. године да достави решење о извршењу извршном дужнику јер се није налазио на пријављеној адреси. Примерена накнада(материјална и нематеријална штета) представља моралну сатисфакцију странци у неокончаном судском поступку, ако је повређено право на суђење у разумном року претежно због судске неактивности. Али, ако поступак дуго траје искључиво због кривице предлагача као у овом случају(промена адресе, немогућност уручења)странка нема право на накнаду нематеријалне штете јер би то било противно сврси досуђивања. Врховни касациони суд као жалбени суд не може да преиначи одлуку у ставу првом (у погледу утврђивања права) јер би тиме био повређен принцип *reformation in reius*. Из свих изнетих разлога, одређивањем рока за завршетак поступка постићиће се заштита предлагача у извршном поступку.

Како по важећим прописима суд није обавезан да досуди примерену накнаду у случају када утврди да је повређено право на суђење у разумном року, стога је неоснован жалбени навод предлагача да је првостепени суд погрешно применио материјално право када му није досудио накнаду иако је утврдио да му је повређено право на суђење у разумном року.

На основу члана 401. тачка 2. Закона о парничном поступку и члана 8б став 3. и 8в Закона о уређењу судова, у вези члана 30. став 2. ЗВП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић,с.р**